

ХОРИЖЛИК ШЕРИК ҚИДИРСАНГИЗ, БИЗДАН СЎРАНГ

**Ўзбекистон Республикаси кўчмас мулк ва хорижий сармоялар миллий агентлигининг (НАРУНИИ) бош директори, профессор
Б. М. ТУРСУНОВ билан суҳбат:**

— Бозор иқтисодиётига ўтаётган Ўзбекистон қулай табиий шароити, ер ости ва бошқа моддий бойликларининг кўпчилиги тўғрисида хорижлик сармоядорлар эътиборини кўпроқ ўзига жалб этмоқда. Президентимиз таъкидлаганидек, дунёдаги ҳеч бир давлат чет эл инвестициясиз тараққий этолмайди. Шу жиҳатдан иқтисодиётимизга чет эл моддий-техникавий ёрдами қанчалик кўп кириб келса шунча яхши.

Бахтиёр Муҳаммаджонович, ташкилотингиз фаолияти ҳам худди ана шу муҳим вазифани амалга оширишга қаратилган, шундай эмасми?

— Тўғри топдингиз, бизнинг агентлигимиз мамлакат иқтисодига чет эл капитали ва хорижий технологияларини жалб этиш билан шуғулланади. Хорижий давлатлар, ҳуқуқий шахслар, халқаро ташкилотлар, шунингдек чет эл фуқаролари республикамизда хорижий инвесторлар сифатида фаолият кўрсатиши мумкин. Уларнинг ҳуқуқлари Ўзбекистон Республикасининг хорижий инвесторлар ва хорижий инвесторлар фаолиятининг кафолатлари тўғрисидаги қонуни билан ҳимояланган.

Миллий агентлигимиз Республикада Давлат тасарруфидан чиқарилаётган ва хусусийлаштирилаётган мулклар ҳақида хорижий сармоядорларга тўла маълумот бериб боради. Хорижий сармоядорларга у ёки бу объектни харид қилишда солиқлар ва божлар бўйича имтиёзли шароитлар яратилган чет эл сармояси қўйилган корхоналар ташкил этишда ёрдам кўрсатамиз. Мол-мулк харид қилаётган хорижий фирмалар манфаатини ҳимоя қиламиз. Хорижий мулкдорларга офис танлаш, кўргазмалар ташкил этиш, республика қонун-қоидалари тўғрисида тушунчалар бериш, ўзлари хоҳлаган корхона, савдо ташкилотлари ҳамда бошқа мутасадди муассасалар раҳбарлари билан музокаралар олиб бориш каби ишларда яқиндан ёрдам беради: Ўзбекистон қонунларида маҳаллий ва хорижий инвесторлар учун бир хил шароит яратиб берилганлиги чет элликларнинг эътиборини қозонмоқда.

Агентлик инвестиция савдолари, тендерлар ва аукционлар ҳамда мол-мулкни тўғридан-тўғри сотиш йўли билан Республика иқтисодига хорижий сармояларни жалб этади, хусусийлаштирилган корхоналарни солиқ имтиёзлари бериб давлат томонидан қўллаб-қувватлашни ташкил қилади.

Агентлик республиканинг барча хорижий мамлакатлар билан иқтисодий алоқаларини ривожлантиришга хизмат қилади ва бу борадаги қонун ва қарорларнинг бажарилишига амалий ҳисса қўшади. Ўзбекистон Республикасининг турли мамлакатлардаги элчихоналари, консуллик ва савдо вакиллари ёрдамида чет эл сармоядорларига республикадаги хусусийлаштирилаётган объекتلар, кўчмас мулклар ва йирик иқтисодий лойиҳалар ҳақида маълумот бериб, хорижий сармояларни иқтисодимизга жалб этишга интилади.

Ҳозир республикамизда хорижий шериклар билан ҳамкорликда 1400 дан зиёд қўшма корхоналар барпо этилди. Қўшма корхоналар акцияларига эгаллик қилишда хорижий шериклар учун белгиланган чегаралар олиб ташланганлиги ҳам чет эл капитали иқтисодимизга дадил кириб келиши учун қулай имкониятлар яратди. Бугунги

кунда баъзи қўшма корхоналарнинг 30 дан 70 фоизга яқин акциялари хорижий шериклар қўлидадир.

Давлат мулкни бошқариш ва тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш кўмитаси томонидан бир неча халқаро дастур лойиҳалари ишлаб чиқилмоқда. Уларни амалга оширишга БМТ, Оврўпо Ҳамдўстлиги Комиссияси, АҚШ Халқаро тараққий агентлиги, Олмония техника маркази каби йирик нуфузли халқаро ташкилотлар бош қўшмоқдалар.

Бизда чет эл сармоядорларини ҳамкорлик қилишга даъват этувчи қатор соҳалар мавжуд. Кўмир, нефть ва газ саноатини ривожлантириш, машинасозлик ва металлургия комплекси, автомобилсозлик, хом ашё ва маъданлар қазиб олишни йўлга қўйиш ва қишлоқ хўжалик маҳсулотларини қайта ишлаш саноатини тараққий эттириш каби тармоқлар шулар жумласидандир.

Ҳозирги республикамизда "ДЭУ корпорейшн", "Ренк ксерокс", "Бурсель", "Буллер", "Мерседес-Бенц", "Кокко-кола", "Пепси-кола", "БАТ-инвестменто" каби жаҳоннинг машҳур фирмалари билан ҳамкорликда қўшма корхоналар ташкил этилмоқда. Бу корхоналарнинг дастлабки маҳсулотлари республикамиздагина эмас, балки хорижда ҳам ўзининг рақобатга бардошлиги билан эътиборга тушмоқда.

Яқин келажақда хорижий шериклар билан саноатнинг асосий тармоқларида қайта жиҳозлаш ва юздан зиёд янги корхоналар қуриш ишлари режалаштирилган. Жумладан, пахтачилик саноати, Сирдарё электр станцияларини қайта жиҳозлаш, мебель ва сантехника заводлари қуриш мўлжалланмоқда.

— Маҳаллий тадбиркорларга қандай ёрдам беришингиз мумкин?

— Кўпчиликни қизиқтирган саволни бердингиз. Республика ҳукумати тадбиркорликни ривожлантиришга эътиборни кучайтириб борапти. Йил бошида Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Хусусий тадбиркорликда ташаббус кўрсатиш ва уни рағбатлантириш тўғрисида"ги яна бир фармони эълон қилинди.

Ҳозир кўпчилик хусусийлаштирилган корхоналарнинг раҳбарлари ва бошқа тадбиркорлар ишлаб чиқаришни ривожлантириш, янги техника ва технологияни жорий этиш мақсадида хориждан шериклар ахтаришмоқда. Бу масалада уларга биздан яхшироқ кўмаклашадиган идора бўлмаса керак. Бу боисдан ҳам бизга мурожаат қилинса айни муддао бўлади. Мурожаат қилганингизда, корхонангиз фаолияти, дастгоҳлар қуввати, асосий фондлар ва хом ашё материалларингиз ҳақида ҳамда хорижлик шерикдан нима талаб қилишингиз тўғрисида қисқа маълумот берсангиз бас (қуйидаги сўровнома тўлдирилади), биз Сизга маъқул келадиган хорижий шерикни излаб топиб берамиз. Тадбиркорларимиз бизга қанчалик тез мурожаат қилсалар, мушуқуллари шунчалик тезроқ осон бўлади.

Янги техника ва технологияни бошқариш учун албатта малакали мутахассислар зарур. Ҳозир кўплаб ёшларимиз Туркия, Олмония, АҚШ, Қурия каби мамлакатларда ўқиб, малака оширмоқдалар. Ватан тараққийи ана шу ёшлар қўлидадир.

Ишончим комилки, тез орада ана шу режаларимиз амалга оша борган мамлакатимиз тараққийи сари юз тутиб, турмушимиз фаровонлашади.

Ўзбекистон Республикаси кўчмас мулк ва хорижий сармоялар Миллий агентлиги (НАРУНИИ) СЎРОВНОМАСИ

Хорижий фирмалар билан қўшма корхоналар ташкил этиш, ўз корхоналарига чет эл сармояларини бевосита жалб этиш ва чет эл компаниялари билан ҳамкорликни ривожлантиришга интилаётган корхона, компания ва ташкилотлар ушбу сўровномани тўлдириб қуйидаги манзилга жўнатишлари лозим:

Тошкент, Мустақиллик майдони, 6. Ўзбекистон Республикаси кўчмас мулк ва хорижий сармоялар Миллий агентлиги (НАРУНИИ).

Ушбу маълумотлар миллий агентлик маълумотлар мажмуасига киритилиб, хорижий фирмаларга таклиф этилади. Агар хорижий фирмалар Сизнинг таклифингизга қизиқиб қолсалар, биз Сизни ўша фирма вакиллари билан музокаралар олиб бориш учун учрашувга таклиф этамиз.

Сизнинг маълумотларингиз:

Ташкилот номи: _____

Манзили: _____
Телефон (код ва номер): _____
Раҳбар (исми-шарифи): _____

Корхона фаолияти: _____

Маҳаллий ташкилот томонидан:

Корхона биноси: _____

Дастгоҳлар: _____

Технология: _____

Илмий ечимлар: _____

Хом ашё ва материаллар: _____

Пул маблағлари: _____

Бошқа нарсалар: _____

Хорижий фирмалардан Сизга нима керак?

Дастгоҳлар: _____

Технология: _____

Қурилиш ишлари: _____

Ишчилар малакасини ошириш: _____

Хом ашё ва материаллар: _____

Пул маблағлари: _____

Бошқа нарсалар: _____

Ташкил этиладиган қўшма корхона қандай фаолият билан шуғулланади: _____

_____ 199 й.

раҳбар имзоси ва муҳри
Барча масалалар бўйича НАРУНИИнинг қуйидаги телефонларига мурожаат этишингиз мумкин:
[3712] 39-42-05, 39-48-42.

"НАРУНИИ — Консалт"

Тадбиркорларга қуйидагича хизмат кўрсатади:
— мулкни давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштириш, шунингдек мулк шаклини ўзгартириш учун зарур бўлган ҳужжатларни тайёрлаб беради;

— хусусийлаштириладиган объектлар қийматини аниқлашда кўмаклашади;

— тақдим этилган ҳужжатларни кўриб, кредит олиш учун хулоса беради;

— ҳуқуқий ва жисмоний шахсларга хусусийлаштириш учун ҳужжатлар тайёрлаб, уларни зарур идоралар тасдиғидан ўтказиб бериш борасида маслаҳатлар беради.

Телефон: 39-42-05

"НАРУНИИ — кўчмас мулк"

Маҳаллий ва хорижий тадбиркорларга қуйидаги хизматларни кўрсатади:
— харидорларга мавжуд турар-жой ва бошқа кўчмас мулк объектлари ҳақида маълумотлар беради;

— кўчмас мулкни харид қилиш ёки ижарага олиш учун зарур бўлган ҳужжатларни тайёрлашда кўмаклашади;

— хорижий фуқароларга кўчмас мулкларни олди-сотди қилиш ва ижарага олиш масалаларида тўла ҳуқуқий нотариал хизматларини ташкил этади.
Телефон: 39-48-42.

